

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 18.10.2005
COM(2005) 514 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Cīņa pret cilvēku tirdzniecību – integrēta pieeja un ierosinājumi rīcības plānam

CĪŅA PRET CILVĒKU TIRDZNIECĪBU – INTEGRĒTA PIEEJA UN IEROSINĀJUMI RĪCĪBAS PLĀNAM

I.	Ievads	3
II.	GALVENĀ PROBLĒMA: CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA	3
III.	ORGANIZĒTĀS NOZIEDZĪBAS DIMENSIJA.....	4
IV.	NELEGĀLĀS MIGRĀCIJAS DIMENSIJA	6
V.	KONKRĒTAS GRUPAS, ĪPAŠI SIEVIETES UN BĒRNI	7
VI.	UZTICAMI DATI	8
VII.	KOORDINĀCIJA UN SADARBĪBA	9
	PIELIKUMS	11

I. IEVADS

Šā paziņojuma mērķis ir tālāk¹ stiprināt Eiropas Savienības² un dalībvalstu apņemšanos novērst un cīnīties pret cilvēku tirdzniecību, kas tiek veikta to seksuālas izmantošanas vai darba ekspluatācijas nolūkā, kā definēts 2002. gada 19. jūlija pamatlēmumā par cilvēku tirdzniecības apkarošanu³, kā arī aizsargāt, atbalstīt un rehabilitēt šādas tirdzniecības upurus.

Tā pamatā ir atziņa, ka efektīvai cīņai pret cilvēku tirdzniecību ir nepieciešama integrēta pieeja, kas balstās uz cilvēktiesību ievērošanu un ņem vērā tās globālo raksturu. Šāda pieeja rada nepieciešamību pēc koordinētas politikas, jo īpaši brīvības, drošības un tiesiskuma, ārējo attiecību, attīstības sadarbības, nodarbinātības⁴, dzimumu līdztiesības un nediskriminēšanas jomās. Tā mērķis turklāt ir veicināt plašu valsts un privātā sektora dialogu šajā jomā.

Šādu rīcību paredz Hāgas programma⁵, ko Eiropadome vizēja 2004. gada novembrī un kurā Padome un Komisija tiek aicinātas 2005. gadā izstrādāt plānu kopīgiem standartiem, paraugpraksi un mehānismiem, lai novērstu un apkarotu cilvēku tirdzniecību un veicinātu cīņu pret nelegālu ieceļošanu.⁶

Komisijas un Padomes Hāgas programmas īstenošanas rīcības plānā⁷ minētā paziņojuma nolūks ir dot ieguldījumu šā plāna izstrādē. Tajā tiek pienācīgi ņemts vērā 2002. gada visaptverošais rīcības plāns nelegālās ieceļošanas un cilvēku tirdzniecības apkarošanai, kā arī apsvērumi un ieteikumi, kas izklāstīti 2004. gada decembra ziņojumā⁸, ko izstrādājusi Cilvēku tirdzniecības ekspertu grupa⁹, ko Komisija izveidoja 2003. gada beigās.

II. GALVENĀ PROBLĒMA: CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA

Pret cilvēku tirdzniecību vērstās ES politikas centrā ir šādas tirdzniecības skartās personas, viņu vajadzības un tiesības. Tas vispirmām kārtām nozīmē skaidru ES iestāžu un dalībvalstu apņemšanos ievērot *uz cilvēktiesībām centrētu pieeju* un to veicināt savās ārējās attiecībās un attīstības politikās.

ES Pamattiesību hartas 5. panta 3. punkts¹⁰ aizliedz cilvēku tirdzniecību cilvēka cieņas neaizskaramības kontekstā, kas ir pamatu pamats valstu konstitūcijām un starptautiskiem cilvēktiesību instrumentiem, kas ir saistoši dalībvalstīm.

Saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem un saistībām, valsts, kas pieļauj cilvēku tirdzniecību vai neveic nekādus iedarbīgus pasākumus tās ierobežošanai, izdara cilvēktiesību pārkāpumu¹¹.

ES iestādēm un dalībvalstīm aktīvi jāīsteno politikas, kas veicina cilvēku tirdzniecības aizliegšanu, ieskaitot reālo un potenciālo cietušo personu aizsardzību gan ES, gan reģionālā un starptautiskā līmenī.

Šādu aizsardzību nedrīkst liegt trešu valstu piederīgiem, kas ir cietuši no cilvēku tirdzniecības, bet kam nav likumīgas uzturēšanās statusa ES¹², jo īpaši, ja šīs personas ir sadarbojušās ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm, liecinot pret saviem tirgotājiem. Turklāt šādām personām nedrīkst *de facto* liegt iespēju īstenot savas tiesības, piemēram, uzsākt procesu pret noziedzīga nodarījuma izdarītāju vai lai saņemtu kompensāciju, vai lūgt patvērumu.

Būtiska ir *regulāra uzraudzība un pārskats par paveikto ekspertu un politiskajā līmenī*, nodrošinot atbilstību iepriekš minētajiem principiem visā ES.

Padomei, cieši sadarbojoties ar Komisiju un balstoties uz padziļinātu dialogu ar pilsonisko sabiedrību¹³, vismaz reizi gadā jāriko politiskās debates par ES politiku pret cilvēku tirdzniecību un jānovērtē tās atbilstība cilvēktiesību

standartiem un turpmākas darbības nepieciešamība, piemēram, uzlabojot palīdzības, aizsardzības un sociālās integrācijas programmas¹⁴

Likumīga ir šā jautājuma izvirzīšana politiskajā dialogā ar trešām valstīm, atsaucoties uz cilvēktiesību būtisko elementu klauzulu, kas ir iekļauta EK tirdzniecības un sadarbības nolīgumos, kā arī tā izvirzīšana starptautiskos forumos.¹⁵

Eiropas Savienībai un dalībvalstīm divpusējā un daudzpusējā līmenī jāveicina politiskais dialogs ar partnervalstīm par cilvēku tirdzniecības cilvēktiesību dimensiju un pret šādu tirdzniecību vērstām politikām, kā arī jāturpina izvirzīt šo jautājumu attiecīgos reģionālos un daudzpusējos forumos.

Eiropas iniciatīva demokrātijai un cilvēktiesībām 2005./2006. gadā šim jautājumam pievērsa īpašu uzmanību un paredzēja īpašu atbalstu kampaņas „Cilvēktiesību kultūras veicināšana” ietvaros.

ES iestādēm un dalībvalstīm jāstiprina centieni pievērsties cilvēku tirdzniecības jautājumam ES ietvaros un attiecībās ar trešām valstīm, piemēram, tālāk attīstot centienus ar attīstības sadarbību atbalstīt pret cilvēku tirdzniecību vērstās iniciatīvas.

III. ORGANIZĒTĀS NOZIEDZĪBAS DIMENSIJA

Cilvēku tirdzniecība ir smags noziegums pret personām,¹⁶ kas jāuztver kā organizētās noziedzības veids, kas saistīts ar citiem smagiem noziegumiem un nepārprotami ir tiesību aizsardzības prioritāte. Ar lielu peļņu, kas iegūta no darba ekspluatācijas un seksuālās izmantošanas¹⁷, bieži tiek veikta naudas atmazgāšana un, pateicoties tai, cilvēku tirgotāji var iesaistīties citās kriminālās darbībās un iegūt ekonomisku, sociālu vai pat politisku varu¹⁸.

Cilvēku tirdzniecība no „zema riska – lielu ienākumu organizētās noziedzības nodarbes”¹⁹ jāpārvērš par „augsta riska – zemu ienākumu nodarbi”. Tiesību aizsardzības iestādēm jāizmanto visi pieejamie resursi un spējas²⁰, lai piemērotu cilvēku tirdzniecības aizliegumu, atņemtu tai jebkādu ekonomisko izdevīgumu, bet, ja gūti finansiālie ienākumi, arestētu un konfiscētu visus attiecīgos līdzekļus.²¹ Cilvēku tirdzniecības izmeklēšanai jāpiešķir tāda pati prioritāte kā citām organizētās noziedzības jomām, kurās jāizmanto speciālistu izmeklēšanas metodes un tīklu sagraušanas stratēģijas.

Lai sekmīgi apkarotu cilvēku tirdzniecību, dalībvalstīm jānodrošina savām tiesību aizsardzības iestādēm nepieciešamās organizatoriskās struktūras,²² specializēti²³ darbinieki un atbilstoši finanšu līdzekļi.²⁴ Padomei, pamatojoties uz Komisijas novērtējumiem un Eiropas Savienības kompetences ietvaros jānodrošina regulāra uzraudzība un jāizstrādā standarti un kritēriji.

Lai cīnītos pret cilvēku tirdzniecību darba ekspluatācijas nolūkā, nepieciešama jauna veida specializācija un sadarbība ar partneriem, piemēram, iestādēm, kas ir atbildīgas par darba apstākļu kontroli un finanšu izmeklēšanām, kas saistītas ar nelegālo darbaspēku.²⁵

Pretkorupcijas stratēģijām jāklūst par jebkuras pret nelegālu tirdzniecību vērstas politikas sastāvdaļu.²⁶

ES iestādēm un dalībvalstīm jāveicina cilvēku tirdzniecības apkarošana kā prioritāte to attiecībās ar trešām valstīm tiesību aizsardzības jomā.²⁷

Cietušās personas liecība ir būtiski svarīga kā pierādījums pret tirgotāju. Ņemot vērā paaugstināto risku cietušai personai,²⁸ kas sniedz liecību, uzdevums ir rast veidus, kā panākt,

ka cietušie sniedz liecības, tajā pašā laikā nodrošinot viņu drošību un nepakļaujot viņus vai viņu radniekus riskam.²⁹

Dalībvalstīm kā efektīvas kriminālvajāšanas sastāvdaļa jānodrošina aizsardzība un palīdzība cietušajiem, kas sniedz liecības, kā arī tālāk jāattīsta visaptverošas uz izlūkdatiem balstītas izmeklēšanas, kas nav atkarīgas no cietušo sniegtajām liecībām.³⁰

Eiropas struktūrām ir īpašas kompetences un specializēti darbinieki. Cilvēku tirdzniecība ir viena no Eurojust kompetences jomām.³¹ Europol loma ir īpaši svarīga.³² Tas var nodrošināt piekļuvi izlūkošanas datu bāzēm un var sniegt darbības atbalstu izlūkdatu apmaiņas un ekspertu padomu veidā.³³ Tam jāveicina informācijas apmaiņa un jāveic darbības analīze dalībvalstīm, un jāizstrādā stratēģiskie ziņojumi, balstoties uz informāciju un izlūkdatiem, ko sniegušas dalībvalstis, apkopojis Europol vai kas savākti no citiem avotiem. Tomēr informācijas plūsma no dalībvalstīm uz Europol ir neliela, salīdzinot ar izmeklēšanu skaitu. Šķiet, ka izmeklēšanas ir vairāk balstītas uz spontānu divpusēju vai daudzpusēju sadarbību un ka regulāras struktūras un mehānismi tiek uzskatīti par fakultatīviem. Europol dalībvalstu interesēs administrē tikai vienu analītisko darba datni, kas īpaši vērsta uz cilvēku tirdzniecību.³⁴

Dalībvalstīm jānodrošina, ka valstu tiesību aizsardzības iestādes regulāri iesaistītu Europol informācijas apmaiņā, kopīgās operācijās un apvienotajās izmeklēšanas grupās un izmantotu Eurojust potenciālu, lai veicinātu nelegālo tirgotāju kriminālvajāšanu.

Eiropas valstu policiju vadītājiem regulāri jāuzrauga operatīvā sadarbība dalībvalstu starpā un vajadzības gadījumā jāsniedz ieteikumi tās uzlabošanai.

CEPOL arī turpmāk regulāri jāorganizē īpašas mācības tiesību aizsardzības darbiniekiem.

ES iestādēm un struktūrām, kā arī dalībvalstīm jāatbalsta un jāveicina policijas sadarbības reģionālos veidi, jo īpaši, izmantojot tādas programmas kā AGIS.

2005. gada 4. augustā tikai 15 dalībvalstis bija ANO Cilvēku tirdzniecības protokola dalībnieces un tikai 13 dalībvalstis bija ANO Protokola pret migrantu nelikumīgu ieviešanu dalībnieces. Komisija 2003. gada augustā ierosināja Eiropas Kopienai³⁵ noslēgt šos protokolus³⁶, taču Padome nav pieņēmusi attiecīgo lēmumu domstarpību dēļ par Kopienas kompetences apjomu attiecībā uz šo protokolu noteikumiem.

Padomei iespējami drīz³⁷ jāpieņem priekšlikums lēmumam par ANO Cilvēku tirdzniecības protokola noslēgšanu EK vārdā, ko Komisija iesniedza 2003. gada 22. augustā³⁸.

EK instrumenti naudas atmazgāšanas apkarošanai, jo īpaši krimināltiesību piemērošanas stiprināšanai, piemēram, jaunā direktīva, ko nesen ierosināja Komisija, veidos pamatu darbībām attiecībā uz cilvēku tirdzniecības finansiālo ietekmi³⁹. Pilnībā jāizmanto jaunais Padomes pamatlēmums par noziedzīgi iegūtu līdzekļu, nozieguma rīku un īpašuma konfiskāciju⁴⁰. Lai izstrādātu turpmākus politikas un darbības variantus cilvēku tirdzniecības apkarošanai, jāseko un jāveic novērtējums Finanšu darbības uzdevumu grupas darbam, jo īpaši Tipoloģiju darba grupas (*WGTYP*) darbam, kas galveno uzmanību citastarp veltī *Ar cilvēku tirdzniecību saistītajām naudas atmazgāšanas metodēm*.

IV. NELEGĀLĀS MIGRĀCIJAS DIMENSIJA

Cilvēku tirdzniecības noziegumiem bieži ir starptautiska dimensija, jo daudzas tirgotās personas pārvietojas vai tiek pārvestas pāri ārējām robežām. Šā iemesla dēļ cilvēku tirdzniecības novēršana un cīņa pret to ir būtisks elements ES centienos uzlabot ārējo robežu uzraudzīšanu un pārbaudes uz tām un veicināt cīņu pret nelegālo ieceļošanu.

Migrantu nelikumīga ievēšana un cilvēku tirdzniecība ir savstarpēji saistītas tādējādi, ka tās bieži organizē starptautiski noziedzīgi tīkli un tās ir daļa no organizētās noziedzības, kas saistīta ar pieprasījumu pēc lētiem un nelegāliem pakalpojumiem. Attiecībā uz šādu tīklu veicinātu nelikumīgu ieceļošanu, tranzītu un uzturēšanos 2002. gada 28. novembra Direktīvai 2002/90/EK⁴¹ un šā paša datuma pamatlēmumam⁴² jau šobrīd ir svarīga loma šo kriminālo darbību novēršanā.

Padome 2002. gadā pieņēma visaptverošu rīcības plānu nelegālās ieceļošanas un cilvēku tirdzniecības ES teritorijā apkarošanai⁴³, kas ietver plašu pasākumu un darbību loku, sākot no vīzu politikas, informācijas apmaiņas, ar robežām saistītiem pasākumiem līdz atgriešanas jautājumiem un kriminālām sankcijām pret tirgotājiem. Ir īstenota virkne 2002. gada rīcības plānā ierosināto pasākumu⁴⁴, jo īpaši: 1) 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/81/EK⁴⁵, ar kuru nosaka nosacījumus uzturēšanās atļaujas piešķiršanai trešo valstu valstspiederīgām personām, kuras ir cilvēku tirdzniecības upuri vai kurām ir palīdzēts nelegāli imigrēt un kuras sadarbojas ar kompetentajām iestādēm, un 2) 2004. gada 10. marta Regula (EK) Nr. 491/2004⁴⁶, ar kuru izveido AENEAS programmu finansiālai un tehniskai palīdzībai trešām valstīm migrācijas un patvēruma jomā, kurā skaidri atļauts līdzfinansēt projektus, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecības novēršanu un cīņu pret to.

Tāda pati visaptveroša pieeja rodama ANO protokolā pret migrantu nelikumīgu ievēšanu, kā arī ANO Cilvēku tirdzniecības protokolā⁴⁷, kas atspoguļo problēmas apzināšanos globālā līmenī un kuri ātri jāratificē visiem ES dalībniekiem.

Lai pastiprinātu darbību pret cilvēku tirdzniecību, jāveic šādi ar robežkontroli un migrācijas vadību saistīti pasākumi:

Lai uzlabotu tirgotu personu statusu, dalībvalstīm jāpaaugrina Direktīvas 2004/81/EK transponēšana.⁴⁸

Komisija apsvērs iespēju regulāri organizēt dalībvalstu ekspertu sanāksmes, lai apmainītos ar informāciju par migrantu nelikumīgas ievēšanas nolūkos izmantotiem līdzekļiem un metodēm, lai izdarītu uz praksi vērstus secinājumus, kā novērst un apkarot cilvēku tirdzniecību, piemēram, attiecībā uz upuru vervēšanu un pārvadāšanu. Eiropas Ārējo robežu aģentūrai (FRONTEX) un CEPOL savās attiecīgajās mācību programmas šiem aspektiem jāveltī īpaša uzmanība.

Dalībvalstīm jānodrošina, ka, pamatojoties uz topošo regulu, ar kuru izveido Kopienas noteikumu kopumu par personu pārvietošanos pāri robežām⁴⁹, īpaša uzmanība tiks veltīta efektīvākām un mērķtiecīgākām pārbaudēm robežpārejas punktos uz ES ārējām robežām, lai atklātu iespējamus cilvēku tirdzniecības upurus. FRONTEX aģentūra palīdzēs dalībvalstīm veikt šo uzdevumu. Koordinējot un organizējot kopīgās operācijas un eksperimentālos projektus uz ārējām robežām un īstenojot riska analīzes darbības, FRONTEX jāņem vērā nepieciešamība apkarot cilvēku tirdzniecību. EUROPOL un FRONTEX šajā jomā jāsadarbojas savas attiecīgās kompetences ietvaros.

Padomei iespējami drīz jāievieš biometriskie rādītāji ES vīzās un uzturēšanās atļaujās, jo drošāki dokumenti palīdz atklāt tirgotās personas.

Padomei, Eiropas Parlamentam⁵⁰ un Komisijai iespējami drīz atbilstoši to attiecīgajiem pienākumiem jāpabeidz kopīgās Vīzu informācijas sistēmas izstrāde.

Konsulārajiem darbiniekiem izcelsmes valstīs jāsadarbojas un jāapmainās ar pieredzi, kā arī tie jāapmāca atpazīt vīzu pieteikumus, kas varētu būt saistīti ar cilvēku tirdzniecību⁵¹.

V. KONKRĒTAS GRUPAS, ĪPAŠI SIEVIETES UN BĒRNI

Īpaši būtiska ir nediskriminācijas veicināšana, ieskaitot dzimumu līdztiesību, bērnu, pamatiedzīvotāju un minoritāšu tiesības⁵², jo daudzi cilvēku tirdzniecības upuri vai potenciālie upuri ir sievietes, bērni un personas, kas pieder etniskajām vai citām minoritātēm, kas var tikt pakļautas diskriminācijai savā izcelsmes vietā. Cilvēku tirdzniecība ne vienmēr ir ar noteiktu dzimumu saistīts noziegums, jo arī vīrieši un jo īpaši zēni var kļūt par seksuālās izmantošanas un darba ekspluatācijas upuriem. Tomēr sieviešu un meiteņu tirdzniecība jo īpaši seksuālai izmantošanai ir plaši izplatīta.

ES iestādēm un dalībvalstīm kā galvenais sieviešu un meiteņu tirdzniecības apkarošanas elements jāveicina uz dzimumu orientētas novēršanas stratēģijas. Tas ietver dzimumu līdztiesības principu īstenošanu un pieprasījuma likvidēšanu pēc visu veidu ekspluatācijas, tai skaitā seksuālās izmantošanas un mājas darba ekspluatācijas.⁵³

ES ietvaros tādas programmas kā Daphne jāturpina izmantot finansiālajam atbalstam projektiem, kas pievēršas cilvēku tirdzniecībai kā vardarbībai pret bērniem, sievietēm un citām riska grupām, turklāt šiem aspektiem jāpievērš lielāka uzmanība attīstības sadarbības kontekstā.

Nepieciešams arī turpmāk pievērst uzmanību bērnu tirdzniecībai Eiropā un veikt pētījumus šajā jomā. Aktīvi jāsniedz atbalsts pašvaldībām, kas saskaras ar bērnu piespiedu darba problēmu (ieskaitot smagu darbu nepiemērotos apstākļos, ubagošanu, sīkas zādzības un prostitūciju). Problēmas risinājumi jāizstrādā, cieši sadarbojoties ar bērnu izcelsmes valstīm.

Ar bērnu tirdzniecību saistītiem noziegumiem, jo īpaši bērnu piespiešanu nodarboties ar prostitūciju vai piespiedu iesaistīšanu seksuālās darbībās, jau pievērsies Padomes pamatlēmums par cilvēku tirdzniecības un bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu.⁵⁴ Taču saskaņošanas pakāpe ir visai ierobežota.

Komisija 2006. gadā, izvērtējot Padomes pamatlēmuma par cilvēku tirdzniecības un bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu īstenošanu, savos novērtējuma ziņojumos galveno uzmanību pievērsīs nepieciešamībai tālāk stiprināt tiesisko regulējumu, kas īpaši vērsts pret bērnu tirdzniecību un ar to saistītiem noziegumiem, jo īpaši bērnu piespiešanu nodarboties ar prostitūciju vai bērnu piespiedu iesaistīšanu seksuālās darbībās, un vajadzības gadījumā iesniegs atbilstošus ieteikumus.

Pret bērnu tirdzniecību⁵⁵ jācīnās, ievērojot ES Pamattiesību hartu, kurā uzsvērts, ka visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses⁵⁶. Svarīgākais starptautiskais bērnu tiesību instruments *1989. gada Konvencija par bērnu tiesībām (CRC)*⁵⁷ ietver noteikumus attiecībā uz bērnu tirdzniecību⁵⁸. Konvencija attiecas uz visiem bērniem

vecumā līdz 18 gadiem, un šādai pieejai piekrist Komisija. ANO Cilvēku tirdzniecības protokols jāskata, ievērojot *CRC*, turklāt ņemot vērā citus attiecīgos starptautiskos instrumentus, piemēram, 2000. gada 25. maija Fakultatīvo protokolu par bērnu tirdzniecību, bērnu prostitūciju un bērnu pornogrāfiju un *ILO* Konvenciju par bērnu darba ļaunākajām formām⁵⁹, kā arī Hāgas konvenciju par bērnu aizsardzību un sadarbību starpvalstu adopcijas jautājumos. Jāņem vērā arī darbības, par kurām šajā jomā Varšavas sammitā nolēma 46 Eiropas Padomes dalībvalstis, jo īpaši Trīs gadu rīcības programma bērnu un vardarbības jomā.

ES iestādēm un dalībvalstīm jānodrošina, ka ES pret cilvēku tirdzniecību vērsta politika atspoguļo bērnu tiesību pieeju, kas balstās uz vispāratzītiem principiem, jo īpaši ANO Bērnu tiesību konvenciju. Šāda pieeja konsekventi jāpiemēro jebkurai personai, kas jaunāka par 18 gadiem. Tāpat jānodrošina koordinācija ar Eiropas Padomes Rīcības programmu bērnu un vardarbības jomā (2006. – 2008. gadam).⁶⁰

Īpaša uzmanība robežu pārvaldības kontekstā jāpievērš *nepilngadīgajiem bez pavadības* vai bērniem, kas ceļo bez tuvākajiem ģimenes locekļiem⁶¹, kā tas ir darīts nesen pieņemtajā *Regulā, ar kuru izveido noteikumu kopumu par personu pārvietošanos pāri robežām*.⁶² Tuvākajā laikā⁶³ Komisija pievērsīsies bērnu aizsardzībai ar īpašu paziņojumu.

Attīstības sadarbībai jādod iedarbīgs ieguldījums tirgoto bērnu nožēlojamā stāvokļa risināšanā attīstības valstīs.

Komisijai jānodrošina, ka valstu un reģionu stratēģijas dokumentos, ja tas ir atbilstīgi un iespējams, tiek veicinātas stratēģijas, lai pievērstos faktoriem, kas veicina bērnu tirdzniecību, piemēram, nespējai nodrošināt dzimšanas reģistrāciju un pamatizglītības pieejamības trūkumam.⁶⁴

VI. UZTICAMI DATI

Pret cilvēku tirdzniecību vērsta ES politika jābalsta uz skaidru patiesā problēmas apjoma ainu ES un pasaules līmenī.⁶⁵ Taču precīzi skaitļi nav pieejami⁶⁶ un tiesību aizsardzības dati, kaut arī svarīgi, nav pietiekami.⁶⁷ 2003. gadā Padome aicināja Komisiju un dalībvalstis veicināt pasākumus, lai izveidotu cilvēku tirdzniecības uzraudzības sistēmu un tādējādi nodrošinātu atjauninātus datus, pateicoties nepārtrauktai un regulārai to vākšanai no valstu kompetentajām iestādēm.⁶⁸ Ņemot vērā 2003. gada Statistikas rīcības plānu⁶⁹ un Eurostat datus migrācijas jomā⁷⁰, kas aptver šīs parādības aspektus, pirmais solis saskaņotas statistikas sistēmas virzienā ir centrāli valstu līmenī sistemātiski vākt un analizēt datus – kas sadalīti pēc vecuma, dzimuma un citiem būtiskiem aspektiem⁷¹ – no *dažādiem* avotiem, balstoties uz kopīgām pamatnostādņēm. Kad dati ir pienācīgi savākti valstu līmenī, būtiski tos savākt un salīdzināt Eiropas līmenī⁷², kā arī sadarboties ES un pasaules līmenī ar trešām valstīm, starptautiskām organizācijām un NVO. Dalībvalstīm jāizmanto neatkarīgas iestādes, piemēram, valstu ziņotāji vai biroji, sistemātiski vācot datus, tai skaitā no NVO, un uzraugot valstu rīcības plānu rezultātā sasniegto.

Komisija, ņemot vērā esošās struktūras ES līmenī un iespējamo Eurostat turpmāko lomu, pētīs iespējas vākt un salīdzināt attiecīgos valstu datus, lai nodrošinātu pienācīgu uzraudzību ES līmenī.

Topošajai Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūrai⁷³ saskaņā ar tās pilnvarām un ciešā sadarbībā ar topošo Eiropas Migrācijas tīklu (EMN)⁷⁴, kā arī ar ekspertu grupu cilvēku tirdzniecības jautājumos, jāvāc un jāanalizē dati par cilvēku tirdzniecību. Sadarbībā ar Komisiju un dalībvalstīm tai jāizstrādā

metodes, lai Eiropas līmenī uzlabotu datu salīdzināmību, objektivitāti un uzticamību.

Kopienai un dalībvalstīm jāveicina šāda pieeja attiecībās ar trešām valstīm (jo īpaši attīstības valstīm) un galvenajām starptautiskajām organizācijām.

VII. KOORDINĀCIJA UN SADARBĪBA

Ir nepieciešamas atbilstošas koordinācijas un sadarbības struktūras⁷⁵, taču dažādās valstīs tās var būt atšķirīgas, ja vien tās nodrošina, ka tiek sekmīgi sasniegti galvenie pret cilvēku tirdzniecību vērstās politikas mērķi, jo īpaši tirgoto personu pareiza identifikācija un aizsardzības un atbalsta mehānismu piemērošana tām. Tām jāapvieno un jālīdzsvaro iesaistīto iestāžu un organizāciju dažādās intereses.

Sadarbība starp valsts un privāto sektoru

ES un visā pasaulē pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir būtiska loma palīdzības sniegšanā tirgotajām personām.⁷⁶ Attiecībām starp šādām organizācijām, jo īpaši darba devēju organizācijām, un starp tiesību aizsardzības iestādēm jābalstās uz savstarpēju sapratni un uzticēšanos.

Dalībvalstīm jānostiprina valsts iestāžu sadarbība ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas saistītas ar cilvēku tirdzniecības novēršanu un cīņu pret cilvēku tirdzniecību, piemēram, izstrādājot noteikumus, kam piekrīt abas puses un kas veicina savstarpēju sapratni un uzticēšanos. Ja tas ir lietderīgi, jāiesaista arī darba devēju organizācijas un konkrētu nozaru pārstāvji.

Komisija turpinās un pastiprinās dialogu ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām šajā jomā, īpaši izmantojot Ekspertu grupu cilvēku tirdzniecības jautājumos un Organizētās noziedzības forumu.

Balstoties uz Komisijas veikumu, Padomei jāpieņem ES pamatnostādnes un / vai Eiropas sadarbības tipveida protokols⁷⁷, lai veicinātu šādu sadarbību visā ES un trešās valstīs.

Valstu sadarbība

Ekspertu grupa liek īpašu uzsvaru uz nacionālajiem nosūtīšanas mehānismiem (*National Referral Mechanisms*) kā valstu sadarbības instrumentu⁷⁸, kā tas jau ieteikts EDSO Rīcības plānā cilvēku tirdzniecības apkarošanai.⁷⁹

Dalībvalstīm jāapsver nacionālo nosūtīšanas mehānismu izveide, tādējādi nodrošinot tirgoto personu identificēšanu un novirzīšanu uz attiecīgiem dienestiem. Valsts koordinācijas struktūra varētu izstrādāt, koordinēt un novērtēt valstu politikas un dot ieguldījumu mehānismos, kas paredzēti individuālajām sūdzībām.⁸⁰

Sadarbība ES līmenī

Valstu sadarbības un koordinācijas mehānismiem jāveido pamats attiecīgam mehānismam ES līmenī, kas nodrošinātu ekspertu padomus un plašu valsts un privātā sektora dialogu.⁸¹

Komisija pētīs iespēju izveidot atbilstošu koordinācijas un sadarbības mehānismu ES līmenī, nodrošinot obligāto standartu un kritēriju izstrādi, dalībvalstu cilvēku tirdzniecības apkarošanas politiku novērtēšanu un darbības prioritāro jomu noteikšanu, jo īpaši attiecībā uz cietušo personu aizsardzību un atbalstu tām.

*Sadarbība ar izcelsmes, tranzīta un galamērķa valstīm*⁸²

Komisija arī turpmāk *AENEAS* programmas un, ja tas būs lietderīgi un iespējams, citu tematisko un ģeogrāfisko Kopienas fondu ietvaros pievērsīsies darbībām trešās valstīs, lai apkarotu un novērstu cilvēku tirdzniecību, aizsargātu cietušās personas un sniegtu tām palīdzību un veicinātu sadarbību starp šīm valstīm un ES.

Ja tas ir lietderīgi, Komisijai jānodrošina, ka cilvēku tirdzniecība un politika un stratēģijas tās novēršanai un riska mazināšanai tiek izvērtētas Nabadzības mazināšanas stratēģijas dokumentos, valstu un reģionālajos stratēģijas dokumentos un indikatīvajās programmās un to pārskatos.

Kopienai, īpaši izmantojot ES attīstības politiku, kas koncentrēta uz primāro mērķi mazināt nabadzību un sasniegt Tūkstošgades attīstības mērķus, arī turpmāk jāfinansē pasākumi, kas vērsti uz faktoriem, kuru dēļ personas ir neaizsargātas pret cilvēku tirdzniecību, piemēram, nabadzību, pamata un augstākās izglītības nepieejamību, dzimumu nelīdztiesību, liegtām tiesībām uz valsts piederību, diskrimināciju un pakalpojumu nepieejamību un vienlīdzīgu iespēju neesamību.

Sadarbība reģionālā un globālā līmenī

Sadarbība tālāk jāstiprina globālā līmenī⁸³, jo īpaši mudinot trešās valstis un sniedzot tām palīdzību *ANO Cilvēku tirdzniecības protokola* ātrā ratificēšanā un īstenošanā, kā arī atbalstot darbu, ko veic ANO Īpašais ziņotājs par cilvēku, īpaši sievietu un bērnu, tirdzniecību.

Komisija turpinās sadarboties ar Eiropas Padomi⁸⁴ un EDSO, īpaši *Alianses pret cilvēku tirdzniecību* ietvaros, kas izveidota pēc EDSO Īpašā pārstāvja cilvēku tirdzniecības apkarošanas jautājumos iniciatīvas.

ES iestādēm un dalībvalstīm

- jāturpina sadarboties ar attiecīgām starptautiskām organizācijām, piemēram, ANO, EDSO un Eiropas Padomi; Eiropas Savienībai jo īpaši pilnībā jāizmanto Eiropas Padomes īpašās zināšanas, ja nepieciešama rīcība tās kompetences ietvaros.⁸⁵
- jāparedz atbilstoši koordinācijas un sadarbības mehānismi, kas balstīti uz attiecīgiem starptautiskiem instrumentiem;
- jāturpina veicināt reģionālās iniciatīvas, kas varētu papildināt un iedvesmot sadarbību visā ES, piemēram, Ziemeļvalstu un Baltijas valstu īpašo darba grupu pret cilvēku tirdzniecību⁸⁶, Dienvidaustrumeiropas sadarbības iniciatīvu⁸⁷, Viseiropas Budapeštas procesu⁸⁸, „5+5 dialogu” starp Rietumvidusjūras reģiona valstīm⁸⁹ un Vidusjūras tranzīta migrācijas dialogu⁹⁰.

PIELIKUMS

Beigu vāres

¹ Regarding previous measures at EU level reference has to be made to three communications in 1996, 1998 and 2000 - COM (96) 567 final of 20.11.1996; COM (98) 726 final of 9.12.1998; COM (2000) 85 final, Brussels, 21.12.2000 - as well as to a number of legislative proposals from the Commission, which formed the basis of important EU/EC legislation:

Council Framework Decision 2002/629/JHA of 19 July 2002 on combating trafficking in human beings (OJ L 203, 1.8.2002, p. 1);

Council Framework Decision 2004/68/JHA of 22 December 2003 on combating the sexual exploitation of children and child pornography (OJ L 13, 20.1.2004, p. 44);

Council Directive 2004/81/EC of 29 April 2004 on the residence permit issued to third country nationals who are victims of trafficking in human beings or who have been the subject of an action to facilitate illegal immigration, who cooperate with the competent authorities (OJ L 261, 6.8.2004, p. 19).

Other legal acts that strengthened the standing of victims in criminal proceedings and compensation procedures are particularly relevant for the fight against trafficking in human beings:

Council Framework Decision 2001/220/JHA of 15 March 2001 on the standing of victims in criminal proceedings (OJ L 82, 22.3.2001, p. 1);

Council Directive 2004/80/EC of 29 April 2004 relating to compensation to crime victims (OJ L 261, 6.8.2004, p. 15).

The Council Resolution of 20 October 2003 on initiatives to combat trafficking in human beings, in particular women stressed the need to, inter alia, eradicate gender inequalities (OJ C 260, 29.10.2003, p. 4).

Furthermore, the EU counter-trafficking policy has become an essential part not only in the area of freedom, security and justice but also regarding employment and social affairs, EU enlargement, external relations (Stabilisation and Association Process, Partnership and Cooperation Agreements with NIS, Action Plans against Organised Crime with Russia (2000) and on Justice and Home Affairs with Ukraine (2002), the European Neighbourhood Policy, the Euro-Mediterranean Partnership) and development (such as the Cotonou Agreement (2000) and the EU-Africa Dialogue).

Since 1996 considerable funding has been allocated to projects promoting the prevention of and the fight against trafficking in human beings in EU Member States and third countries, but to a lesser extent in Developing Countries:

STOP (1996-2000) and STOP II (2001-2002), a programme of incentives, exchanges, training and cooperation for persons responsible for combating trade in human beings and the sexual exploitation of children (OJ L 322, 12.12.1996, p. 7; OJ L 186, 7.7.2001, p. 7):

AGIS (2003-2007), a framework programme on police and judicial cooperation in criminal matters (OJ L 203, 1.8.2002, p. 5):

Daphne (2000-2003) and Daphne II (2004-2008) programme of Community action (2004 to 2008) to prevent and combat violence against children, young people and women and to protect victims and groups at risk (OJ L 34, 9.2.2000, p. 1; OJ L 143, 30.4.2004, p. 1):

EQUAL: Guidelines for the second round. Communication from the Commission establishing the guidelines for the second round of the Community Initiative EQUAL concerning transnational co-operation to promote new means of combating all forms of discrimination and inequalities in connection with the labour market - Free movement of good ideas (COM/2003/840), in particular Chapter 7.2.

For instance: Under the Tacis programme (NIS) about € 10M have been allocated over the period 2002-2004 (Belarus, Moldova, Ukraine, Russia, for specific anti-trafficking of human beings projects focussing on prevention, prosecution and protection. Under the 8th ACP programme, Benin has benefited from a € 2M project against trafficking in children. € 5M have been allocated for South Africa.

² Hereinafter referred to as EU.

³ Article 1(1) of the Council Framework Decision of 19 July 2002 on combating trafficking in human beings (OJ L 203, 1.8.2002, p. 1):

“1...the recruitment, transportation, transfer, harbouring, subsequent reception of a person, including exchange or transfer of control over that person, where:

(a) use is made of coercion, force or threat, including abduction, or

(b) use is made of deceit or fraud, or

(c) there is an abuse of authority or of a position of vulnerability, which is such that the person has no real and acceptable alternative but to submit to the abuse involved, or

(d) payments or benefits are given or received to achieve the consent of a person having control over another person for the purpose of exploitation of that person's labour or services, including at least forced or compulsory

labour or services, slavery or practices similar to slavery or servitude, or for the purpose of the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, including in pornography.

2. The consent of a victim of trafficking in human beings to the exploitation, intended or actual, shall be irrelevant where any of the means set forth in paragraph 1 have been used.

3. When the conduct referred to in paragraph 1 involves a child, it shall be a punishable trafficking offence even if none of the means set forth in paragraph 1 have been used.”

This definition reflects the elements of the definition of the UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime (UN Trafficking Protocol) but excludes trafficking in human beings for the removal of organs. This aspect will be looked at by the Commission in more detail in the light of a Europol report on trafficking in human organs.

⁴ More and more attention is paid to trafficking in human beings for the purpose of labour exploitation. See Report (Note 6, below), e.g. Recommendations 29, 73 and Chapter 2, especially page 52; furthermore ILO: A Global Alliance against Forced Labour - Global Report under the Follow-up to the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work, Geneva 2005.

⁵ The Hague Programme on strengthening the area of freedom, security and justice; (OJ C 053, 03/03/2005 p.1).

⁶ The Hague Programme on strengthening the area of freedom, security and justice - paragraph 1.7.1 *in fine*; (OJ C 053, 03/03/2005, p.7).

⁷ Council and Commission Action Plan implementing the Hague Programme on strengthening freedom, security and justice in the European Union – 5th hyphen letter c) (OJ C 198, 12.08.2005, p.14).

⁸ Report of Experts Group on Trafficking in Human Beings (Brussels, 22 December 2004); hereinafter referred to as Report; published on the website of the Commission, DG JLS:

http://europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/crime/trafficking/fsj_crime_human_trafficking_en.htm.

⁹ Established by the Commission in 2003 (OJ L 79, 26.3.2003, p. 25; OJ C 205, 30.8.2003, p. 3.) further to the Brussels Declaration of 2002 on Preventing and Combating Trafficking In Human Beings (OJ C 137, 12.6.2003, p. 1.); hereinafter referred to as Experts Group.

¹⁰ OJ C 364, 18.12.2000, p. 9. According to Explanations relating to the Charter, Article 5 (3) stems directly from human dignity and takes into account of recent developments in organised crime, such as the organisation of lucrative illegal immigration or sexual exploitation networks. On the other hand, one has to take into account the non-binding legal status of the Charter and that according to a classical doctrine only States could violate individual human rights. The Charter’s provisions are addressed to the Member States only insofar as they are implementing Union law. The Charter does not extend the field of application of Union law beyond the powers of the Union or establish any new power or task for the Union.

¹¹ At least seven International Conventions related to the prevention of human trafficking have been signed and mostly ratified by EU Member States (Convention on the Rights of the Child with the Optional Protocol, The Hague Convention on the Protection of Children and Co-operation in Respect of Inter-Country Adoption, Palermo Convention against Transnational Organised Crime and Trafficking Protocol, ILO Convention No 182 and the Convention on Eradication on all forms of Discrimination Against Women). and advocate for further provisions not ratified as yet e.g. addressing trafficking in human organs and tissues. A reference has to be made as well to “The European Convention on Human Rights and Biomedicine, 1997” and the Additional protocol concerning Transplantation of Organs and Tissues of Human Origin (2002), whose Article 22 concerns trafficking in organs and tissues.

Furthermore the Rome Statute of the International Criminal Court extends the jurisdiction of the Court on the enslavement as a crime against humanity. Enslavement is defined as “the exercise of any or all of the powers attaching to the right of ownership over a person and includes the exercise of such power in the course of trafficking in persons, in particular women and children” (Article 7.2).

Recital 3 of the Council Framework Decision of 19 July 2002 on combating trafficking in human beings points out that it comprises serious violations of fundamental human rights; OJ L 203, 1.8.2002, p. 1.

¹² See also Report, recommendations 17, 114.

¹³ See Report, recommendation 10 concerning the development of a “human rights impact assessment model” in cooperation working with trafficked persons and human rights institutions.

¹⁴ See Report, recommendations 89 – 115.

¹⁵ Such as the UN Commission on Human Rights (CHR) and UN General Assembly Third Committee. At the annual sessions of the Third Committee and CHR in 2004, the EU co-sponsored resolutions on Trafficking in women and girls and the resolution on the rights of the child which incorporates aspects relating to trafficking. The CHR also appointed a new Special Rapporteur on Trafficking.

¹⁶ See endnote 1, which refers to the definition in Article 1 of the Council Framework Decision on combating trafficking in human beings.

¹⁷ See also: Trafficking in human beings for sexual exploitation : A Europol perspective
<http://www.europol.eu.int/publications/SeriousCrimeOverviews/2004/THB.pdf>;

Furthermore, for labour exploitation: ILO, A Global Alliance against Forced Labour - Global Report under the Follow-up to the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work, Geneva 2005, e.g. page 46, no. 221.

¹⁸ Further to the Framework Decision on combating trafficking in human beings and the one on sexual exploitation of children and child pornography (OJ L 203, 1.8.2002, p. 1; OJ L 13, 20.1.2004, p. 44) Member States are adapting their legislation, including punishment by terms of imprisonment if the offence has been committed in aggravated circumstances: Article 3 of the Council Framework Decision on combating trafficking in human beings; Article 5 of the Council Framework Decision on combating the sexual exploitation of children and child pornography. Different approaches prevail regarding the legalisation or criminalization of the purchase of sexual services in general or the criminalisation of the purchase of sexual services of forced prostitutes (see f.i. Sweden: Law That Prohibits the Purchase of Sexual Services, see also Gunilla Ekberg, The Swedish Law That Prohibits the Purchase of Sexual Services, in Violence Against Women, Vol. 10 No. 10 October 2004, p. 1187-1218.).

¹⁹ Trafficking in Human Beings: A Europol Perspective – January 2004, p. 1. Published:

<http://www.europol.eu.int/publications/SeriousCrimeOverviews/2004/OverviewTHB2004.pdf>

²⁰ The Experts Group (Report, recommendation 118) advises to continuously devote a certain percentage of these resources to the fight against trafficking in human beings.

²¹ Report, p. 118.

²² The Experts Group refers to the Italian Direzione Investigativa Antimafia and the French Office central pour la repression de la traite des êtres humains (OCRTEH) as best practices. Report, p. 122.

²³ For possible guidance see Report, p. 122.

²⁴ Report, recommendations 117, 118.

²⁵ Report, recommendation 116.

²⁶ Report, p. 125 and recommendation 122.

²⁷ Notably in line with the so-called “Libreville Declaration,” http://www.acpsec.org/fiji/gabon/final_gb.htm.

²⁸ Stressed on several occasions, e.g. in No. 14, fourth, sixth and last indent, of the Brussels Declaration (OJ C 137, 12.6.2003, p. 7, 8); Report, p.119.

²⁹ Report, p. 111-114, 119.

³⁰ However, relevant measures should not be misinterpreted and used to legitimise or suggest a disregard for the need to protect and assist a victim of trafficking. Report, p. 123 and recommendation 119.

³¹ Council Decision of 28 February 2002 setting up Eurojust with a view to reinforcing the fight against serious crime, Article 4(1); OJ L 63, 6.3.2002, p. 1.

³² The general competence of Europol covers trafficking in human beings (Art. 2(2) of the Europol Convention).

³³ At international level Interpol offers similar services, see <http://www.interpol.int/Public/THB/default.asp>.

³⁴ Within another Analytical Work File there is a possibility for Europol to collect and store data depending upon the nationality of the trafficker.

³⁵ Hereinafter referred to as EC.

³⁶ COM (2003) 512 final of 22.8.2003.

³⁷ On the basis of Articles 62 (2) and 63 (3), in conjunction with 300 (2) and (3) TEC.

³⁸ COM (2003) 512 final of 22.8.2003.

³⁹ Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering, including terrorist financing (COM(2004) 448 final, Brussels, of 30.6.2004).

⁴⁰ OJ L 68, 15.3.2005, p. 49. Article 3, which provides for extended powers of confiscation under certain conditions, refers to the Framework Decision on combating trafficking in human beings.

⁴¹ OJ L 328, 5.12.2002, p. 17.

⁴² OJ L 328, 5.12.2002, p. 1.

⁴³ OJ C 142, 14.6.2002, p. 23.

⁴⁴ The most recent overview on the state of implementation is to be found in the Commission’s 2004 annual report on the development of a common policy on illegal immigration, smuggling and trafficking of human beings, external borders, and the return of illegal residents, SEC (2004) 1349 final of 25.10.2005.

⁴⁵ OJ L 261, 6.8.2004, p. 19.

⁴⁶ OJ L 80, 18.3.2004, p.1.

⁴⁷ UN Protocol to prevent, suppress and punish trafficking in persons, especially women and children, supplementing the UN Convention against Transnational Organised Crime; signed in Palermo on 12 to 15 December 2000 by all EU Member States and the European Community.

⁴⁸ Deadline for transposition according to the act: 6 August 2006.

⁴⁹ A new regulation (“Border Code”), which will be based on the Commission proposal COM (2004) 391 final of 26 May 2004, will seek to clarify, restructure, consolidate and develop existing legislation on border controls on persons, which have been developed within the Schengen intergovernmental framework and integrated into the Treaty since May 1999.

⁵⁰ Hereinafter referred to as EP.

⁵¹ See Report, Recommendations 68 and 76.

⁵² The UN Committee on the Rights of the Child has stressed in several occasions the vulnerability of children belonging to minorities notably because of poor access to education and lack of birth registration. The Permanent Forum on Indigenous Issues in its session of 2003 recommended to the UN system to address the issue of trafficking of indigenous women and girls as a matter of concern.

⁵³ See UN Trafficking Protocol, Article 9 (5); furthermore: Resolution of the UN Commission on the Status of Women (CSW) of 11 March 2005 on Eliminating Demand for Trafficked Women and Girls for All Forms of Exploitation.

⁵⁴ OJ L 203, 1.8.2002, p. 1; OJ L 13, 20.1.2004, p. 44.

⁵⁵ Seriousness and extent of child trafficking for sexual and economic exploitation (child labour, prostitution, pornography, cheap labour, begging, pick pocketing, drug selling, organ trafficking, etc.) as well as for illegal adoption (Report, p. 67, 68) became clear, inter alia, at a Roundtable on EU Action against Child Trafficking and Related Forms of Exploitation, on 26 May 2004 under the auspices of the EU Forum for the Prevention of Organised Crime (Supported by the UNICEF Innocenti Research Centre, the International Federation Terre des Hommes, Save the Children and Child Focus, which were able to base their presentations on a number of research projects, for example, International Federation Terre des Hommes, Kids as commodities? Child Trafficking and What to about it, by Mike Dottridge, 2004, and Lost Kids, Lost Futures, The European Union’s Response to Child Trafficking, by Mirjam van Reisen and Ana Stefanovic, 2004; ECPAT, Joint East West Research on Trafficking in Children for Sexual Purposes in Europe: The Sending Countries, by Murieann O’Briain, Anke van den Borne, Theo Noten, 2004; IOM Report on Trafficking in Unaccompanied Minors in Ireland, by Dr. Pauline Conroy, 2004; UNICEF Innocenti, Trafficking in Human Beings, Especially Women and Children, in Africa, 2003, and Child Trafficking in West Africa: Policy Responses, 2002. Presentations and conclusions of the Roundtable are published on the website of the Commission, DG JLS:

http://europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/crime/forum/fsj_crime_forum_en.htm

More recently, developments caused by HIV/AIDS epidemic and complex emergencies and natural disasters like the Tsunami disaster in the Indian Ocean in December 2004 have recalled the specific vulnerability of children to trafficking. For further information: UNICEF Innocenti, <http://www.childtrafficking.org/>; Save the Children, <http://www.savethechildren.org/>; or Terre des homes, <http://tdh.ch/cms/index.php?&L=0>.

⁵⁶ Article 24 (2) of the Charter. Moreover, anti trafficking legislation as adopted in the first and the third pillar of the EU includes specific provisions on children. Articles 1 (3) and (4), 3 (2)(b), 7 (2) and (3) of the Council Framework Decision on combating trafficking in human beings; Council Framework Decision on combating the sexual exploitation of children and child pornography; Articles 2 (f) and 10 of Council Directive 2004/81/EC of 29 April 2004. These provisions recognise the more limited capacities of children to fully understand the consequences of their actions. Even when a child agrees to be trafficked and/or exploited, consent cannot be assumed and should never be used against the child. In the case of children the use of force, coercion or deception is not required for a trafficking offence.

The Commission, within its competencies, will strengthen the financial support for projects specifically addressing child trafficking. In particular, the Daphne II Programme will up to 2008 continue to support European organisations that develop measures and actions to prevent or to combat all types of violence against children and to protect the victims and groups at risk.

⁵⁷ Hereinafter referred to as CRC. More detailed information concerning contents and status of ratification on the websites of UNHCHR (<http://www.unhchr.ch/html/menu2/6/crc/treaties/crc.htm>) or UNICEF (<http://www.unicef.org/crc/crc.htm>).

⁵⁸ According to the CRC children are not only (real or potential) victims in need of protection but they also have rights that are clearly set out in the CRC: the promotion of the best interests of the child (Art. 3), the non-discrimination principle (Art. 2), the right to participate (Art. 12), the right to survival and development (Art. 6). The views of the child must be given due weight in accordance with his/her age and maturity in consistence with Article 12 of the CRC. The CRC contains specific provisions (Articles 32, 33, 34, 35, 36) dealing with exploitation, abuse and trafficking. With regard to the definition of “exploitation” the CRC states the right of the child to be protected from “economic exploitation and from performing any work that is likely to be hazardous or to interfere with the child’s education, or to be harmful to the child’s health or physical, mental, spiritual, moral or social development” as well as from all forms of sexual exploitation and sexual abuse, in particular the

exploitation of children in prostitution or pornography. Other relevant articles include the right to protection of children deprived of their family (Art. 20) and the non use of detention (Art. 37).

⁵⁹ Report, p. 69. Other relevant international instruments are:

Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography of 25 May 2000. Contents and status of ratifications: <http://www.unhchr.ch/html/menu2/dopchild.htm>. The Report (p. 68) points out that it goes further than the UN Trafficking Protocol as it includes crimes that are not of a transnational nature and that do not involve organised criminal groups and it also covers the transfer of organs and illegal adoption. Additionally, it states that the consent of the child is not relevant as long as the overall objective is the exploitation of the child. ILO Convention concerning the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour No. C182 (1999). Full text and status/ratifications of the Convention on the ILO website under: <http://www.ilo.org/public/english/standards/ipec/ratification/convention/text.htm>. Child forced labour is one of the main causes and consequences of Human trafficking. Harmonisation of relevant legislation at regional level might also be beneficial for freeing child labourers and stop trafficking. On this specific aspect an important initiative, the Libreville Declaration, supported by the European Commission and by the ILO IPEC (International Programme for the Elimination of Child labour) took place in February 2003. Ministers from Benin, Burkina Faso, Cameroon, Ivory Coast, Gabon, Mali and Togo joined forces to denounce the issue of child-trafficking in French-speaking West and Central Africa. The meeting focused on the necessity of harmonising legislations at national level in those specific African regions in order to fight trafficking of children and child labour.

⁶⁰ We will take specific action to eradicate all forms of violence against children. We therefore decide to launch a three year programme of action to address social, legal, health and educational dimensions of various forms of violence against children. We shall also elaborate measures to stop sexual exploitation of children, including legal instruments if appropriate and involve civil society in this process.” (Warsaw Summit Action Plan).

⁶¹ See Report, recommendations 85, 86.

⁶² See FN 60. In the new “Border Code” , the provisions on external border controls have been strengthened, by specifying that further investigation shall be carried out by border guards when “there are serious grounds for suspecting that they may have been unlawfully removed from the custody of the person(s) legally exercising parental care over them”.

⁶³ End 2005/beginning 2006

⁶⁴ The EU can rely on a solid framework of international obligations and commitments as a basis for such engagement: in addition to the almost universal ratification of the CRC and substantial ratifications of other instruments by third countries, 190 national delegations to the UN General Assembly Special Assembly made specific commitments to eliminate trafficking and sexual exploitation of children.

⁶⁵ See Report, Recommendations 35 – 42.

⁶⁶ Neither the Commission nor Europol nor any other EU mechanism, such as CIREFI (Centre for Information, Discussion and Exchange on the Crossing of Frontiers and Immigration, set up by a decision of the Ministers responsible for immigration on 30 November and 1 December 1992..), is able to publish precise figures about the EU-wide extent of trafficking in human beings. Although the CIREFI data collection contains a category on facilitated aliens including, but not solely relating to, those who have been trafficked, it is currently impossible to distinguish between trafficked and non-trafficked persons and so the usefulness of this data collection for tracking the human trafficking phenomenon is rather low. Europol stated that the nature of the crime makes it difficult to estimate exactly how many victims are trafficked in the EU as well as the rest of the world but there are reasons to believe that they should be counted in the hundreds of thousands of thousands. The assumptions underlying present estimates of the extent at European or global level are however unclear. See Frank Laczko (IOM), Human Trafficking: The Need for Better Data, November 1, 2002, Migration Information Source, published under: <http://www.migrationinformation.org/Feature/display.cfm?ID=66>

⁶⁷ Data on trafficking in human beings should not only facilitate an assessment of law enforcement activities but of the entire anti-trafficking policy including measures related to prevention, to protection and support of victims or to the impact of voluntary or forced return. Therefore, it is also important to know, for example, how many trafficked persons benefited from support provided by civil society organisations, how many benefited from a residence permit and under what conditions, how many returned to their countries of origin and what happened to them after three, five or even more years. Finally, it might be useful to know the financial implications of anti-trafficking measures.

⁶⁸ OJ C 260, 29.10.2003, p. 4.

⁶⁹ COM (2003) 179 final of 15.4.2003.

⁷⁰ See the Commission’s proposal for a Regulation on Community statistics on International migration and asylum, COM (2005) xxx of xx July 2005.

⁷¹ For instance, data disaggregated by ethnicity may provide empirical evidence to what extent ethnic minorities or indigenous peoples fall more easily victim to human trafficking and may allow conclusions regarding the discrimination of such groups. Furthermore, UNICEF has stressed that when traditional community bonds are eroded by lack of effective official protection and economic marginalization, indigenous women and children may be particularly at risk, especially those in remote rural areas or close to national borders (“Ensuring the rights of indigenous children”, Innocenti Research Centre, 2004)

⁷² Report, chapter 3.8, p. 76 and chapter 3.8.1, p. 77, in particular recommendations 35-37.

⁷³ Communication from the Commission, The Fundamental Rights Agency, A public consultation document, Brussels, 25.10.2004, COM (2004) 693 final.

⁷⁴ Project under preparation of Commission services.

⁷⁵ Report, Chapter 3.6. Stressed in the Brussels Declaration (OJ C 137, 12.6.2003, p. 3) and recognised by UN (Articles 10 and 11 of the UN Trafficking Protocol), OSCE (Ministerial Council, Decision No. 2/03, Combating Trafficking in Human Beings, 2 December 2003; Decision No. 13/04 The Special Needs for Child Victims of Trafficking for Protection and Assistance, 7 December 2004), Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings adopted by the Committee of Ministers on 3 May 2005 (http://www.coe.int/T/E/human_rights/trafficking/).

⁷⁶ The useful role of victim support organisations has already been recognised in Article 13 of the Council Framework Decision of 15 March 2001 on the standing of victims in criminal proceedings (OJ L 82, 22.3.2001, p. 4.). In number 6 (d) of its Conclusions of 8 May 2003 the Council urges Member States to provide assistance, where appropriate, in close cooperation between state authorities and independent specialised organisations (NGOs) and to encourage further development of the sharing of best practices (OJ C 137, 12.6.2003, p. 1). A workshop under the auspices of the EU Forum for the Prevention of Organised Crime on 30 June 2003 demonstrated that both trafficked persons and law enforcement agencies can benefit from the involvement of civil society organisations

(http://europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/crime/forum/fsj_crime_forum2003_en.htm). Some Member States have established mechanisms based on specific criteria to formally recognise or register civil society organisations that are involved in relevant public-private cooperation and entrusted with particular task. In other Member States the cooperation is less regulated. However, replies to a questionnaire of the Commission (Council Working Document 11793/03 CRIMORG 57 MIGR 73) showed that in many EU Member States competent authorities cooperate in a more or less systematic and regular way with civil society organisations.

⁷⁷ See also no. 13, ninth indent of the Brussels Declaration, OJ C 137, 12.6.2003, p. 7. as well as G. Vermeulen and H. De Pauw, Cooperation between civil society organisations and law enforcement services in the area of missing sexually exploited children, Possibilities and limits from a European perspective, Antwerp-Apeldoorn 2004, in particular p. 85-94. Although focusing on sexually exploited and missing children the proposals made for such protocols should be taken into account in the context of trafficking in human beings.

⁷⁸ See Report, Chapter 3.6.1 and Recommendations 35-37.

⁷⁹ Endorsed by the OSCE, Ministerial Council, Decision No. 2/03, Combating Trafficking in Human Beings, 2 December 2003; more detailed information in: National Referral Mechanisms: Joining Efforts to Protect the Rights of Trafficked Persons. A Practical Handbook, Warsaw 2004.

⁸⁰ See Report, recommendations 30, 31, 34.

⁸¹ The Experts Group proposed a European Anti Trafficking Network. See Report, recommendation 33 and Explanatory Paper 6. Such network shall consist of contact points designated by each Member State and by the Commission, include governmental and non-governmental agencies and cover the areas of prevention and victim assistance as well as law enforcement and police and judicial cooperation. The Experts Group refers to the example of the European Crime Prevention Network (Council Decision of 28 May 2001 setting up a European crime prevention network, OJ L 153, 8.6.2001, p.1; more detailed information: http://europa.eu.int/comm/justice_home/eucpn/home.html). Other options are the use of existing bodies such as Experts Group itself or the EU Forum for the Prevention of Organised Crime.

⁸² See also European Parliament resolution of 28 April 2005 on the Annual Report on Human Rights in the World 2004 and the EU's policy on the matter (2004/2151(INI))”, in particular no. 184, 185

⁸³ A tripartite plus meeting in 2003, convened by UNOG, was extremely helpful and facilitate the coordination between all the organisations that are active in this area. For more detailed information:

<http://www.unhchr.ch/hurricane/hurricane.nsf/0/6031593A6D26A507C1256CD1003BA09D?opendocument>

<http://www2.unog.ch/news2/documents/newsen/dg0310e.htm>

⁸⁴ In this regard it has to be recalled that, on 3 May 2005, the Committee of Ministers of the Council of Europe adopted a Convention on action against trafficking in human being. This Convention has been opened for signature at the Summit of Council of Europe Heads of State and Government held in Warsaw on 16 and 17 May 2005. It has so far (July 2005) been signed by 15 States, including 8 EU Member States (Austria, Cyprus, Italy,

Luxembourg, Malta, Poland, Portugal, Sweden). It is not yet in force which requires 10 ratifications, including by 8 Council of Europe Member States.

⁸⁵ Guidelines on the relations between the Council of Europe and the European Union, adopted as part of an Action Plan in the Third Summit of the Council of Europe in Warsaw, 16 – 17 May 2005.

⁸⁶ This initiative was set up in 2002 at political level with emphasis on practical measures and the achievement of tangible results. According to the terms of reference a state secretary or the equivalent should represent each participating country as enhancing the treatment of the issue on a political level belongs to the three main objectives of the initiative. More detailed information, including the terms of reference and already adopted recommendations, on website of the Task Force:

http://www.against-trafficking.org/templates/news.aspx?page_id=251.

⁸⁷ SECI, for more detailed information: <http://www.secicenter.org/html/index.htm>.

⁸⁸ For more information:

<http://www.icmpd.org/default.asp?nav=budapest&folderid=376&id=49&subfolderId=245>.

⁸⁹ This dialogue, which has been launched in 1990, brings together the Governments of France, Italy, Spain, Portugal, Malta, Mauritania, Morocco, Algeria, Tunisia and Lybia, and it serves the purpose to hold annual meetings at ministerial level to discuss trans-mediterranean issues of mutual interest. At their annual meeting in Malta on 30 June 2005, it was agreed to deepen and speed-up the cooperation on combating illegal immigration.

⁹⁰ For more information : <http://www.icmpd.org/default.asp?nav=budapest&folderid=362&id=-1>.